

Η ορθή πίστη ως ψυχική υγεία

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

«Ο δειλός άνθρωπος, έλεγε ο μεγάλος αββάς Ισαάκ ο Σύρος ο σοφός, πάσχει κυρίως από δύο ψυχικές ασθένειες: από ολιγοπιστία και από φιλοσωματία. Όποιος αγωνίζεται να νικήσει αυτά τα δύο μεγάλα κακά είναι φανερό πως πιστεύει ολόψυχα στο Θεό και είναι έτοιμος να δεχθεί όλα τα δυσάρεστα που τυχόν Εκείνος θα παραχωρήσει.(Από το Γεροντικό, Θ. Χαμπάκη).

Η εποχή μας, μεταξύ άλλων, έχει χαρακτηριστεί ως εποχή των ψυχικών ασθενειών. Όχι, βέβαια, πως τώρα εμφανίστηκαν αλλά τώρα ονομάστηκαν και αυξήθηκαν.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας, ως οι εκφραστές της Θεολογίας και της ζωής της, μιλούν για την αμαρτία ως ασθένεια, για τους πνευματικούς πατέρες ως ιατρούς, για την Εκκλησία ως νοσοκομείο, για την υγεία ως θεραπεία από τα πάθη και αγιότητα - θέωση.

Με αυτή τη θεώρηση, οι ψυχικές ασθένειες είναι η έκφραση του λανθασμένου τρόπου ζωής, που, ασφαλώς, η Ορθόδοξη Εκκλησία μπορεί να θεραπεύσει. Όμως παρατηρούμε το φαινόμενο μέσα στην Εκκλησία να ζουν άνθρωποι φοβερά ασθενείς ψυχικά, με αλλοιωμένη πίστη και καταπιεσμένη ζωή.

Η δειλία π.χ. διαταράσσει την ηρεμία του ανθρώπου, τον κάνει να φοβάται και ν' αγωνιά μπροστά στο ενδεχόμενο ασθενειών ή δυσκολιών που θα έλθουν στον ίδιο ή τους δικούς του. Πίσω από αυτό το φαινόμενο κρύβεται, κατά τον αββά Ισαάκ, η ολιγοπιστία και η φιλοσωματία. Η πρώτη ως διαταραχή της σχέσης του με το Θεό και η δεύτερη ως φιλαυτία, ως εγωκεντρισμός.

Έτσι η εκκλησιαστική ζωή, ως ζωή κι όχι θεωρία, φαίνεται στην καθημερινότητά μας. Αν, δηλαδή, ο Θεός δεν διαποτίζει όλες τις πτυχές της ζωής μας και η πίστη μας σ' Αυτόν περιορίζεται στα «θρησκευτικά μας καθήκοντα» και σε κάποιες μέρες, είναι προφανές ότι δεν ζούμε την πίστη των Πατέρων μας με την ανάλογη, βέβαια, παθολογία.

Όπιας η ασθένεια κατανοείται στα συμπτώματά της, το ίδιο και η λανθασμένη πίστη. Ο άπιστος - με την έννοια της αδύνατης πίστης - αναστατώνεται και διαλύεται όταν δεν έλθουν τα γεγονότα όπως τα υπολογίζει. Δεν μπορεί να εμπιστευτεί την πρόνοια του Θεού, δεν μπορεί να διακρίνει πίσω από τις αναποδιές, τις δυσκολίες και δοκιμασίες την αγάπη Του και το ενδιαφέρον Του για πνευματική ανάπτυξη.

Ο πιστός όμως που Τον εμπιστεύεται απόλυτα και συγχρόνως «ξέχασε τον εαυτό του» νικώντας τον εγωκεντρισμό του νικά τις φοβίες και ζει ήρεμα και φυσιολογικά. Ο εσωτερικός του κόσμος είναι ισορροπημένος, γι' αυτό και δεν γνωρίζει ψυχικές ασθένειες. Ως άνθρωπος ταράσσεται στα απρόοπτα δυσάρεστα αλλά δεν διαλύεται ούτε χρειάζεται ψυχοφάρμακα για να ηρεμήσει.

Τα όσα γράφονται δεν είναι για κρίση κανενός αλλά για διάγνωση της πίστης ώστε να ζήσουμε με ψυχική υγεία, φυσιολογικά, απολαμβάνοντας την ομορφιά της ζωής και αντιμετωπίζοντας τα δυσάρεστα με ολόψυχη πίστη στο Θεό και Πατέρα μας.

π. Ανδρέας Αγαθοκλέους